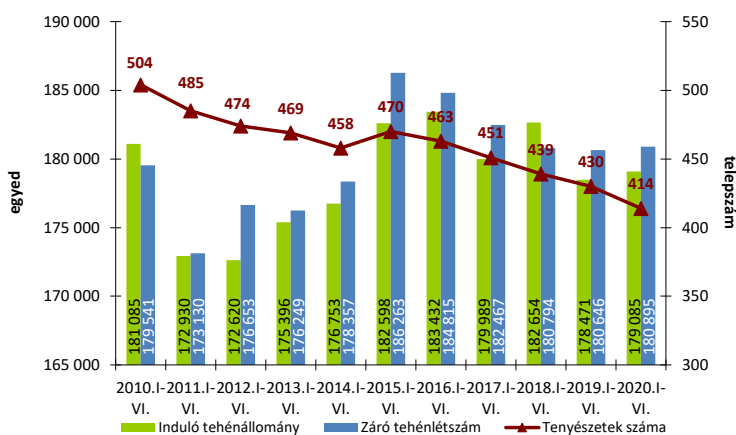
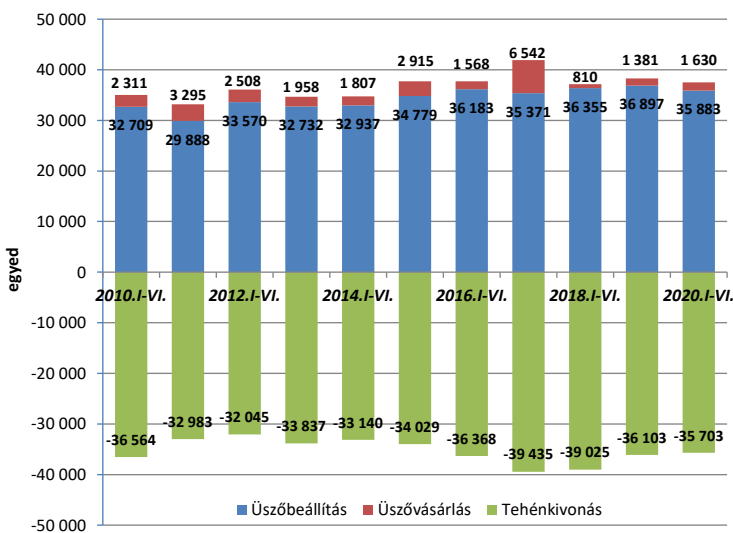

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

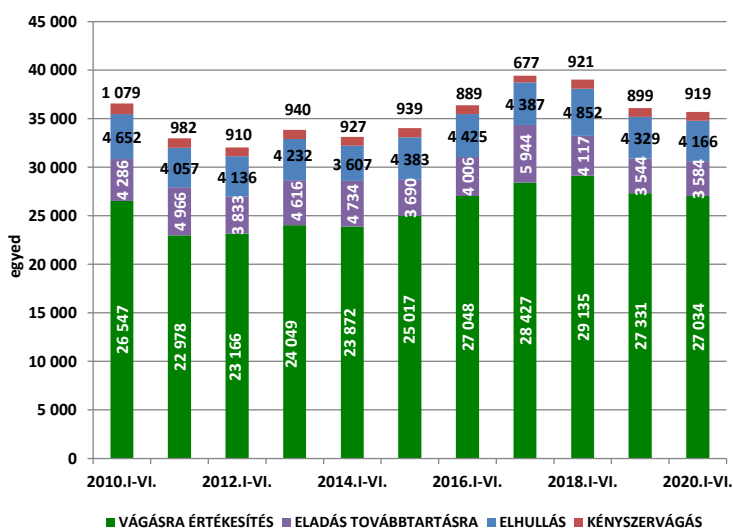
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2010-2020. I-VI. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-VI. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-VI. HÓ)

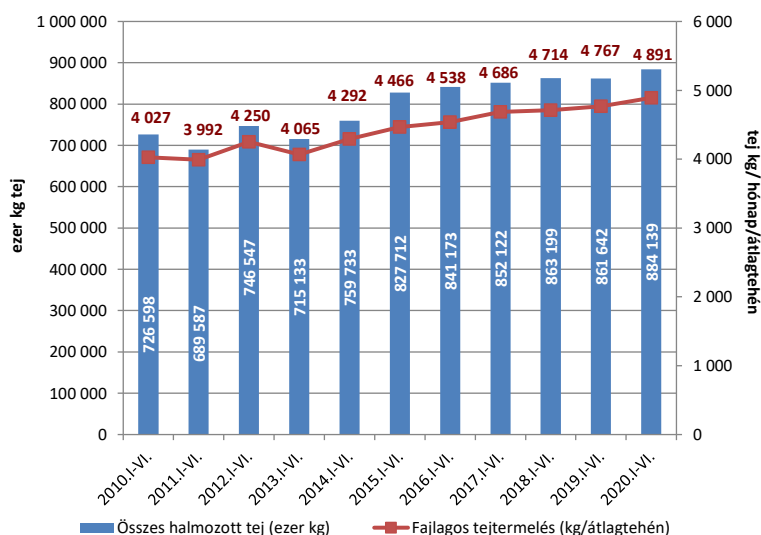

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 júniusában eggyel nőtt (!) az előző hónaphoz képest, és 16-tal (-3,7%) kevesebb, mint 2019 júniusában. 2020. június végén 249-cel több (+0,1%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, vagyis a tehenpopuláció stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 17,9%-kal (-90) kisebbedett, de 2010 júniusa óta a záró tehenlétszám még enyhén nőtt is (+1354 egyed, +0,8%), így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 356-ról 437-re (!) nőtt.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – enyhén nőtt (+614 tehen; +0,3%), és az állomány 2020 első hat hónapjában tovább bővült (+1.810 egyed; +1,0%). A bővülés elsődleges oka, hogy az állománypótlási bázisértékek magasak voltak, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét. Összességében 2020 első hat hónapjában a tehenkivonások száma kismértékben csökkent (-400 egyed; -1,1%), az üszövásárlások száma nőtt (+249 egyed; +18,0%), míg az állománypótlás szempontjából meghatározó üszöbeállítások száma kisebbedett (-1.014 egyed; -2,7%) 2019 hasonló időszakához képest.

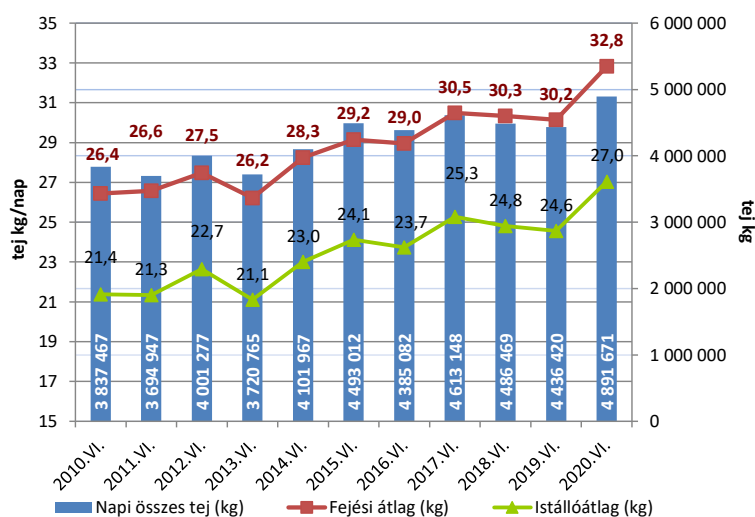
2020 első hat hónapjában az állományból kivont tehenek 75,7%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 27.034 volt), ami magas aránynak számít. A tehenkivonások 2,6%-áért (919 egyed) a kényszervágás volt felelős, 11,7%-a (4.166 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,0% (3.584 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első hat havában az induló tehenállomány 15,1%-át selejtezték, 0,5%-át kényszervágták, 2,3%-a elhullott és 2,0%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 19,9%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-VI. HÓ)

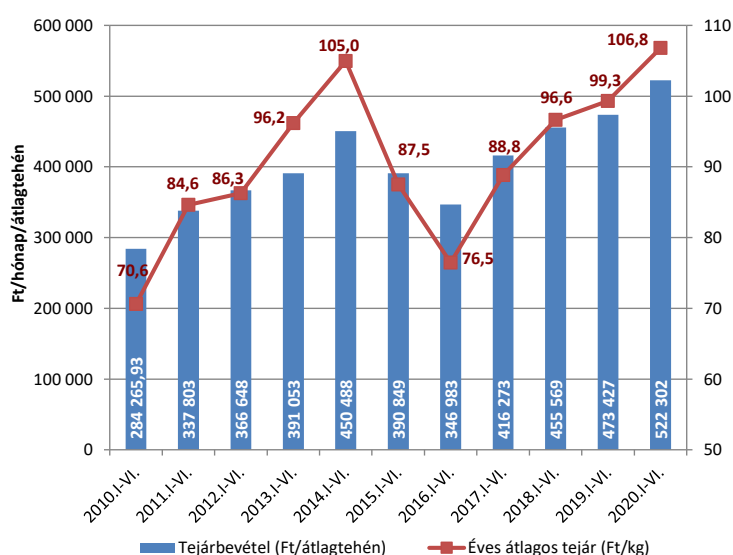
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első hat hónapjában nőtt (+22,5 millió kg; +2,61%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta a 884,1 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 4.891 kg-ra nőtt (+124 kg; +2,6%). 2010 és 2020 júniusa közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 21,5%-os (!) volt (+864 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 157,5 millió kg-mal (+21,7%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (2010-2020. VI. HÓ)

2020 júniusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év júniusi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+455,3 ezer kg, +10,3%) napi 4,89 millió kg-ra, amiben az elmúlt évihez képest jóval hűvösebb júniusi időjárás is nagy valószínűséggel szerepet játszott. 2019. június havához képest mind a fejési átlag (+2,67 kg, +8,9%), mind az istállóátlag nőtt (+2,48 kg, +10,1%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1 millió kg-mal lett több (+27,5%), a fejési és istállóátlag 6,38, ill. 5,67 kg-mal nőtt (+24,1%, ill. +26,5%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (2010-2020. I-VI. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első hat havában 522,3 ezer Ft volt átlagosan, 10,3%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 2,6%-os és a tejár 7,5%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első hat havához képest a tejárbevétel 83,7%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 21,5%-os és a tej árának 51,3%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől 100 és 110 Ft/kg között mozog, és bár jelenleg a 100 Ft/kg-os árhoz áll közelebb, de a nyerstej kiviteli árát továbbra is meghaladja. A koronavírus járvány hatására a globális és az európai tejtermék értékesítési árakban és a tejtermékek (pl. vaj, sovány tejpor) tőzsdei árjaiban bekövetkezett áresés után megindult a válság előtti árszintekre történő visszakapaszkodás, ami várhatóan a nyerstej felvásárlási árakra is pozitív hatást fog gyakorolni.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem